

KOPSOĻĪ

Latvijas Nedzirdīgo savienības izdevums

LS 0.60

www.lns.lv
Iznāk no 1954. gada

Šajā numurā

2. – 3. Izlasiet īsas ziņas par vietējiem notikumiem

4. Par LNS nekustamiem īpašumiem un jauniešu semināru

5. Ko paveikuši Valmieras skolotāji?

6. Un atkal kāds aizbraucis uz Īriju...

8. – 9. Jā, mīlestības darbs nav viegls, bet tik ļoti vajadzīgs mūsu bērniem. Atvērums velīti

Mātes dienai

10 – 11. Pētījums: Mūsu jaunatne – kāda tā ir?

12. Labdarība 100 000 latu vērtība

14. – 15. Sports – toreiz un tagad

16. Mīli sveicieni, īpaši novēlējumi. Aicinājumi mācīties.

16 Tuvinieku, draugu, mūža līdzgaitnieku un citu sveicēju lokā LNS Goda biedrs Arvīds Jānkahns aizvadījis 90. dzīves gadskārtu

Foto: E. Varslovs

13 Cilvēks mākslā – Oksana Baikova: "Visi notikumi – hēdas, pārdzīvojumi, prieki – tā ir Dzīve kā vērtība..."

14 Latvijas čempionāts zāles futbolā norisinājās aizrautīgi. Visvairāk vārtu guva A. Vinogradovs, K. Platacis, A. Beitīks (no kreisās)

Foto: J. Kraze

7 Režisore Marika Antonova: "Uzvedums domāts maziem bērniem, arī vājdzirdīgiem. Skolas, atsaucieties, ja tas jūs interesē..."

Foto: I. Immure

Redakcijas sleja

Prāta vētra – pa kādu ceļu turpmāk?

Ilze Kopmane

Un tā šī gada ikdiena jau rit savu ierasto gaitu arī redakcijā. Kā plānots, iznāk kārtējie numuri, vācam atkal jaunās ziņas, intervējam cilvēkus, aprakstām notikumus. Taču kādu dienu pienāk ziņa: jāveido darba perspektīvais – nākotnes plāns uz pieciem gadiem. LNS valdei radusies iespēja iesaistīties Nacionālajā programmā, kur tiks piešķirts finansējums sociālās iekļaušanas un rehabilitācijas pasākumu realizācijai. Tam savus priekšlikumus jā sagatavo visām LNS sistēmas organizācijām. Arī „Kopsoli” redakcijai.

Vienam vai pārīs cilvēkiem, kas strādā redakcijā, tik nozīmīgu darbu paveikt nav iespējams. Bija jāliek kopā galvas, jāraisa „prāta vētra”, kad visi domā par vienu, bet katrs redz ceļu turpmāk savā veidā.

Kopā sanāca tie, ar kuriem visvairāk redakcijai iznākusi saskare darbā, diendienā daloties pārdomās, lūdzot pēc padoma, palīdzības, sadarbojoties dažādu jautājumu risināšanā. Tie ir LNS augstākās vadības pārstāvji, brīvprātīgie palīgi, konsultanti un korespondenti.

Vairāk nekā trīs stundu ilga prāta vētra deva savus rezultātus – domugraudus un atziņas, kuras nu liktas pamatā Nacionālajai programmai iesniegtajam blokam „Nedzirdīgo informatīvais nodrošinājums”.

Šis darbības plāns turpmākiem gadiem (2009 – 2013) izvērstis daudz plašāks nekā sākotnēji iecerēts. Līdztekus laikraksta „Kopsoli” izdošanai uzlabotā kvalitātē tajā plānoti daudzi citi informācijas nodrošināšanas pasākumi: regulāra aktuālo ziņu ievietošana mājaslapā, to skaitā – arī videoziņas zīmju valodā; ziņu sniegšana uz vietas uzzīņu literatūras krātuvē lasītavā – ar pieeju publiskam datoram; informācijas nodrošināšana caur mobilo sakaru tīklu u.c.

Rīcības programmas tālāko likteni izšķirs finansējuma apjoms. Ja šajā projektā – Nacionālās programmas ietvaros naudas pietrūks un ne visu varēs realizēt, labās idejas paliks kā iestrādes īstenošanai citos projektos vēl tālākā nākotnē. Tas pats attiecas arī uz visu citu LNS organizāciju šobrīd iesniegtām darbības programmām.

Tā soli pa solim, no idejas līdz darbam un galīgam rezultātam – esam jau gājuši daudzas reizes. Par to liecina projektu ietvaros ne mazums paveiktās labās lietas. Nav šaubu, ka tādas būs arī turpmāk. Ja vien mums pašiem pietiks labās gribas, apņēmības strādāt un galvenais – ticības savu ideju dzīvotspējai. ♦

ĪSZIŅAS: KAS, KUR, KĀ

Darba svētki zaļā noskaņā

Ilze Kopmane

Elvīras ielas 19 iemītnieki darba svētku priekšvakarā lielā vienprātībā apzāļojoja sava pagalma teritoriju.

Katra organizācija bija padomājusi, kā to vislabāk un košāk paveikt. Rezultātā gar ceļa malu tagad apmeklētājiem uzsmaida jaunās, saulainās atraitnītes (Jauniešu organizācija) un kautrīgi nosarkušās ledenītes – sīkziedu begonijas (Rīgas biedrība), tālāk zālienā ap ābeli izvietojušies košumkrūmi – zilziedu rododendri un dzeltenās lillijas (Komunikācijas centrs), baltās hortenzijas („Kopsoli”) un vēl viens rododendru stāds (LNS valde). Vēlāk uzdīgs un saziedēs krešu virtenes ar Zimju valodas centra gādību. LNSF iestādīja slaidu ozoliņu, bet „Klu-

sums” – Kanādas eglīti mūsu visu Ziemassvētku priekam.

Visu šo zaļo parādi šoreiz komandēja atbildīgā par svētkiem – Rīgas biedrība, kuru pārstāvēja Jautrīte Groma. Viņa visiem noslēgumā arī stingri atprasīja uzdotos mājasdarbus – katram pastāstīt par savu iestādīto augu un noskaidrīt, nodziedāt, parādīt kaut ko par darba tikumu.

Jāsaka, ka izdomas un talanta apliecinājumu netrūka nevienam un visi bija apmierināti ar svētku rezultātu. ♦

Pārgājiens gar jūru

Elīna Jefremova

Daudzus gadus Ārija Dzirne, Limbažu grupas vadītāja, sadarbībā ar Valmieras biedrību rīkoja 1. maija gājienu pa jūras krastu. Diemžēl šī tradīcija viņas slimības dēļ un viņaiaizejot pārtrūka

Jūras godināšana

Foto: E. Jefremova

mūžība. Taču šogad visi jutām – ir pienācis laiks to atjaunot un turpināt kā ilgā laikā pārbaudītu labu lietu. ➔

→ Pulcējāties Tūjā, kur iesākumā mūs silti uzņēma vietējā kafejnīca „Liedags”, pacienājot ar garšīgiem salātiem un siltu tēju. Tas mūs uzmundrināja un bijām gatavi doties ceļā.

Sākās 10 km garš gājiens gar jūras krastu. Ejot satikām vecus draugus un ieguvām jaunus. Runājām par dzīvi, notikumiem, kas katram šķiet tie svarīgākie, par dažādām lietām, sākot ar ģimenes paplašināšanos un beidzot ar politiku. Visjautrāk bija tad, kad ieturējām nelielu pauzi, atpūtāmies, ieēdām – svaigā gaisā jebkurš ēdiens likās garšīgs.

Pēc mazās pauzes mēs atsākām ceļu, taču tagad tas gāja pa smilšainu meža ceļu. Mūsu pārgājiena galamērķis bija Jelgavkrastu kapi, kurā ir apglabāta Ārija Dzirne. Šeit mēs nedaudz pakavējāties atmiņās, sakopām kapavietu. Nemanot laiks bija paskrējis, un mums bija jādodas mājup.

Paldies visiem jaukajiem cilvēkiem, kuri aizvadīja šo dienu kopā un padalījās ar savu stāstu, kā arī izturēja

“Kā būt pilsonim”

↳ **Gunta Tetere, Valmierā**

Tajā aprīļa pēcpusdienā Valmieras klubīnā notika tematisks pasākums „Būt pilsonim”, ko organizēja mobilās moderācijas grupa no Rīgas. Šī izbraukuma nodarbības vadīja laikraksta „Kopsolī” galvenā redaktore Ilze Kopmane ar savu komandu – lektoriem Zigmāru Unguru un Ivaru Kalniņu, piedaloties kā brīvprātīgai palīdzībai Irīnai Kristoforovai.

Līdzī bija atvesti dažādi materiāli par interesantiem tematiem, piemēram, par nepilsoņu integrāciju sabiedrībā, situāciju Latvijā, Eiropā u.c. Zigmārs Ungurs ar vizuālo materiālu palīdzību stāstīja par nedzirdīgo cilvēku – nepilsoņu iekļaušanu nedzirdīgo kopienā un Latvijas sabiedrībā, skaidroja, ko nozīmē tolerance – iecietība, minoritāte, patriotisms utt.

Savukārt Ivars Kalniņš mūs iepazīstināja ar interesantiem materiāliem par nedzirdīgo cilvēku integrāciju gan Eiropā, gan pasaulē, kā arī par nedzirdīgo cilvēku vispārējo situāciju sabiedrībā. Mēs uzzinājām, piemēram, ka Otrā pasaules kara laikā Hitlers

kā nepilnvērtīgus cilvēkus pavēlēja likvidēt ne vien čigānus, ebrejus u.c., bet arī nedzirdīgos.

Mūzikas pavadījumā Irīna mūs priecēja ar savām melodeklamācijām, kā arī atraktīvām spēlēm par nodarbību tēmu.

Mēs noteikti esam kļuvuši bagātāki, piedaloties šajās nodarbībās, noskaidrojuši jaunus vārdus un jēdzienus, ielūkojušies pasaules norisēs. Pasēdējām arī pie kafijas tases. Ceram, ka rīdzinieki ar savumobilu grupu atkal un atkal viesosies pie mums, lai izglītotu mūs par tikpat interesantiem tematiem. Lai mums visiem veicas! ♦

Īsumā: Pasaules ziņas

Mācīties Čehijā

Internetā parādījusies ziņa: nedzirdīgiem cilvēkiem ir iespēja bez maksas studēt Čehijā. Par maksu tiek piedāvāti sagatavošanas kursi un dokumentu sagatavošana.

Tuvākas ziņas (krievu valodā) www.vaclavak.ru. Sazināšanās: elektroniski – vaclavak@inbox.lv vai mobilais: 777099685.

Kultūras dienas Vācijā

Ceturto reizi notiks 21. – 23. augustā Vācijā, Cologne pilsētā. Tuvāk par tām: <http://www.gehoerlosen-kulturtage.de>

Tulku forums Nīderlandē

12. – 14. septembrī Hāgā forumā pulcējas Eiropas zīmju valodas tulki, lai spriestu par sava darba turpmāko virzību. Tuvāk <http://www.nbtg.nl/ef-sli2008>

Kongress Kanādā

2. – 6. jūlijā Vankuvērā notiks starptautiskais IFHOH 8. kongress nedzirdīgo komunikācijas jautājumos mūsdienu globālajā pasaulē.

Konference Īrijā

Starptautiskā 4. Nedzirdīgo zinātniskā konference notiks Dublinā 25.

– 27. jūlijā. Sīkāk par tās programmu: <http://www.deafacademics.org/>

Zviedrijā – jauna mājaslapa

Ielūkojieties interneta adresē: www.dramaski.se! Tur videovariantā var redzēt nedzirdīgo šovus, seriālus, uzvedumus utt.

Tos demonstrē zviedru zīmju valodā ar subtitriem pēc izvēles – angļu, spāņu

Jauniešiem teātra projekts

↳ **Ivars Kalniņš**

Projektu „Baltijas Nedzirdīgo jauniešu teātris” pašlaik realizē trīs Baltijas valstu partneri: Latvijas Nedzirdīgo jauniešu organizācija, Lietuvas Nedzirdīgo bērnu vecāku asociācija „Pagava” un Igaunijas Nedzirdīgo jauniešu organizācija.

Tās mērķis ir paplašināt jauniešu teātra iemaņas pašdarbībā un dot iespēju tās parādīt plašākai sabiedrībai, virojot savas intereses un talantus.

Šī ideja tapa LNJO un asociācijas „Pagava” 2007. gada realizētajā Interreg projektu izstrādes seminārā, kurā latviešu un lietuviešu jaunieši gatavoja šī projekta pieteikumu. Tas bija iesniegts programmas „Jaunatne darbībā” aģentūrā Lietuvā, un tur arī tika apstiprināts.

Pēc pirmās trīs projektu partneru pārstāvju tikšanās februārī Rīgā katra grupaveikusi uzdevumus sagatavošanas darbus savās mājās. Bet 21. – 28. aprīlī grupas devās uz Nidu (Lietuvā), kur risinājās jauniešu teātra nometne. Visiem tur bija jāatrada savs mājas darbs, pēc tam sekoja lekcijas, diskusijas, uzvedumu korekcija un attīstīšana, pieredzes apmaiņas, nodarbības un ekskursijas. Latviešu teātra grupa tur uzstājās ar uzvedumu „Evolution of Deaf” (Nedzirdīgo evolūcija).

Projekta noslēgumā ar sagatavotajiem uzvedumiem paredzēts piedalīties dažādos pasākumos, piemēram, LNS pašdarbības festivālā, dzirdīgo organizētajos pasākumos un citās vietās. Par latviešu teātra grupas darbu atbild LNJO pārstāvis Vladimirs Krumins. ♦

LNS NEKUSTAMIE ĪPAŠUMI: ŠOREIZ PAR PROBLĒMĀM

Informēja: Anna Bogdanova

“Rītausmas” zeme dārga

Zemes, uz kuras atrodas KC „Rītausma”, īpašniece Asnāte Alksne pieprasa maksāt nomu 5% apmērā no tās pašreizējās kadastrālās vērtības (444 655 Ls). Tas būtu 9603 Ls gadā. Līgumā, kas noslēgts (1996) ar iepriekšējo zemes īpašnieku, kadastrālā vērtība bija 75 340 Ls un no tā laika LNS bija jāmaksā zemes noma 1630 Ls gadā.

Pašlaik notiek izskaidrošanās tiesu instancēs par to, kā zemes īpašnieces prasības samērojamas ar valsts likumdošanu un LNS interesēm.

KC „Rītausma” visumā ir sakārtots, protams, vienmēr var vēlēties dažādus uzlabojumus siltināšanā, gaitenju remontu, parketa nomaiņu, apgaismojuma uzlabošanu. Lielajā zālē utt. Tas notiks, kad būs brīvi līdzekļi...

Par Jāņa sētu

Joprojām notiek tiesāšanās par iespēju privatizēt LNS ilgstoši nomātās telpas Jāņa sētā 5. 13 maijā notika izšķirošā administratīvās apgabaltiesas sēde. Spriedums tiks saņemts jūnijā. Nākamreiz sīkāk.

Ventspilī: īpašumu nesaudzē

Savā laikā LNS ieguldīja šeit prāvus līdzekļus sava īpašuma stāvokļa uzlabošanā: nomainīja jumta segumu, izremontēja kāpnes, iestikloja logus, ievilkā jaunu siltummezglu, nomainīja ūdensnotekas caurules. Pašvaldība uzstādīja jaunas koka durvis abām ieejām utt. Patlaban tas viss, var teikt, nopostīts.

Mājas iemītnieki it nemaz nesaudzē savu māju, nerūpējas par to. Turklāt ir arī parādnieki. Secinājums: nākamie remontu jāveic par pašu iedzīvotāju līdzekļiem, tad varbūt iemācīsies saudzīgi izturēties pret māju, kurā dzīvo.

Smiltēnē izliek parādniekus

Šogad ar Valkas pilsētas tiesas lēmumu no LNS īpašumā esošās dzīvojamās mājas Gaujas 30 izlikta Rita un Reinis Jāksoni. 22. aprīlī viņiem māja bija jāatbrīvo.

Savu mājvietu nomainījis klubs, no ilggadīgās mītnes Tepera ezera krasta pārceļoties uz nomātām telpām Atmodas ielā. Tiesa, tas ir uz laiku – pašvaldība klubam plāno ierādīt citas telpas bijušajā bērnu dārzā.

Plaviņās – ūdens joprojām pagrabā

Problēmas ar Plaviņu veco kluba ēku, kur pagrabā krājas ūdens, kas bojā ēkas pamatus. Vairākkārt esam lūguši pilsētas pakalpojumu pārvaldei, lai sakārtotu ūdens novadīšanas sistēmu.

Atbilde – šis darbs notiek pakāpeniski, un nav zināms, kurā brīdī tas notiks ar LNS īpašumā esošo ēku Daugavas 75. LNS plāno šo ēku pārdot, bet pircēji neatrodas.

Mājas iedzīvotājiem vajadzētu parūpēties par apkārtnes apzaļumošanu, vismaz dzīvžoga iekārtošanu gar ceļu.

Kluba jaunā mītnes vieta 1. Maija ielā 7 izremontēta.

Valmierieši – visiem paraugs

Cilvēki šeit paši daudz dara ēku un teritorijas sakopšanā, uzturēšanā un labiekārtošanā. Kaut vai viens piemērs! Ārdrūvis tur lietošanā jau 30 gadus, un valmierieši cer, ka tās kalpos vismaz 100 gadus. Lūk, ko nozīmē pašu lietotāju atbilstība! Paldies!

Daugavpilī meklē nomniekus

Daugavpilī vēl jāremontē izdegušās telpas 160 m² – kopplatībā I un II stāvā. LNS meklē tādus nomniekus, kas paši to izdarītu. ♦

Kā dzimst idejas: Viegli tas nebija

Rīgas rajonā, Rāmavas muižā notika Jauniešu iniciatīvu centra seminārs, kurā dzirdīgo vidū piedalījās arī divas vājdzirdīgās meitenes – Irīna Kristoforova un Daina Platāce (*attēlā no kreisās*). Viņas stāsta!

Irīna: Uz semināru bija pietiekami 100 jaunieši no dažādiem Latvijas reģioniem, bet tajā piedalījās tikai 20. Rāmavas muižā atrodas ļoti skaista vieta. Pašā muižā atmosfēru rada senatnīguma noskaņa.

Visumā bijām apmierināti ar apmācību norisi. Katrām jauniešim

bija savs mērķis un ideja. Galvenais, mēs mācījāmies, kā savu ieceru iekļaut, parādīt projektā. Vairāk vajag darīt, nevis runāt.

Mums ar Dainu radās kāda ideja, un mēs ceram, ka to izdosies realizēt. Protams, reizēm trūkst pārliecības par savu varēšanu, jo to nekad neesam darījušas, bet ir vēlēšanās pamēģināt, ko vispār nozīmē strādāt projekta sagatavošanā un realizācijā. Seminārs mums deva pozitīvas ierosmes, pārliecību, zināšanas un drosmi sākt

Foto: I. Kristoforova

→ darī kaut ko, lai ietu pretī savam mērķim.

Mums bija ļoti labi nodarbību vadītāji. Tādi izpalīdzīgi, saprotoši.

Jāatzīst, ka nevienam tur viegli nebija, it īpaši sākumā: viss likās tik sarežģīti un nesaprotami. Ne tikai mums, bet arī pārējiem gribējās pat visu mest pie malas. Viena meitene tā arī izdarīja. Tomēr grupu vadītāji prata mūs pārliecināt, ka galā viss būs labi. Tā arī bija; paldies viņiem!

Daina: Seminārs tomēr bija visai nogurdinošs, četras dienas pēc

kārtas no rīta līdz vakaram nācās koncentrēties, lai izprastu visu. Vienubrīd uznāca neliels stress, jo pārsvarā dzīvojam telpās (ārā izgājām uz īsu brīdi, reizi dienā), turklāt apkārt sveši dzirdīgie cilvēki. Tad sāku saprast, kāpēc, piemēram, šovā "Talantu Fabrika" cilvēkiem rodas konflikti, jo nav taču normāli dienu pavadīt četrās sienās.

Tomēr jāatzīst, ka visi pārējie jaunieši bija pretimnākoši un sirsniģi. Dažiem radās liela interese par zīmju valodu. Aicināja mūs piedalīties savos projektos. Kompānija mums bija brīnišķīga,

izdevusies, un tas palīdzēja pārvarēt grūtības un izturēt līdz galam.

Semināra vadītāji ļoti labi visu izskaidroja, liels paldies viņiem par pacietību un zināšanām, kuras ieguvām šajā seminārā.

Un, protams, mēs pateicamies arī nedzirdīgo jauniešu organizācijas prezidentam I.Kalniņam, kurš piedāvāja mums šo iespēju – būt šajā projekta iniciatīvu seminārā.

Šajās četrās dienās patiešām ieguvām ļoti noderīgu informāciju un prasmes, kuras noderēs turpmāk, strādājot arī savā tiešajā darbā. ♦

SKOLU DZĪVE – PAVEIKTAIS UN IECERĒTAIS

✍ *Ruta Paegle, skolotāja*

Gandarījums par paveikto – tā varētu teikt Valmieras vārdzirdīgo bērnu internātpamatskola – attīstības centra darba grupa, kura strādā Eiropas Sociālā fonda atbalstītajā projektā „Atbalsts vārdzirdīgu jauniešu integrācijai izglītības sistēmā, sabiedrībā, darba tirgū”. Lielākā daļa ielplānoto uzdevumu jau paveikti.

Vēl tikai pēdējais punkts jāpieliek, un visos mācību priekšmetos būs izstrādātas programmas, kuras atbilst bērnu ar dzirdes traucējumiem un citām speciālajām vajadzībām apmācības prasībām. Programmās katrai tēmai izstrādāts valodas attīstības materiāls, kurš atbilst surdopedagoģijas norādēm. Pedagoģi izvērtējuši mācību vielu, atmetot to, ko skolēni ar speciālām vajadzībām valodas nepilnīgās attīstības dēļ nespēj apgūt. Tas netraucēs zināšanas un prasmes apgūt atbilstoši Valsts standarta prasībām, bet tikai atvieglos mācību procesu.

Ar individuālo pieeju

Skolēniem ar dzirdes traucējumiem notiek individuālā darba stundas, kurās bērniem tiek trenēta dzirde, pilnveidota valoda, skaņu izruna. Lai to veiktu pēc iespējas kvalitatīvāk, tagad ir izstrādātas programmas un vienots metodiskais materiāls – teksti, uzdevumi valodas attīstībai.

Skolā iekārtots dzīvesmācības kabinets. Vispārīgālietojošo skolu pedagoģiem un skolēniem iespējams būs brīnums – ko tas nozīmē? Bet skolēni ar viegliem garīgās attīstības traucējumiem, kuri mācās mūsu skolā, par to ir gandarīti, jo nu ir iespējams apgūt dažādas „dzīves gudrības” – gan ēst gatavošanu, gan telpu noformēšanas mākslu, gan sadzīves ķīmijas lietošanas un veļas mazgāšanas noteikumus.

Skolā – kā otrās mājās

Skolēni nāk no materiāli dažādi situētām ģimenēm, bieži vien ir tā, ka mājās saskarties ar šādiem darbiņiem viņiem nav iespējams. Lielāko daļu viņi pavada

skolā, te ir viņu otrās mājas, kur jāpalīdz sagatavoties dzīvei, iejūtoties dažādās situācijās. Tas tagad varēs notikt daudz kvalitatīvāk. Lai pedagoģi iegūtu pieredzi šādu kabinetu iekārtošanai, bija iespējams aizbraukt divos pieredzes apmaiņas braucienos uz Palsmanes un Vaidavas speciālajām internātskolām. Daudz deva gan pašu acīm redzētais, gan sarunas ar kolēģiem.

Lai justos drošāk

Ļoti vērtīgi, ka skolā labiekārtots dzirdes kabinets. Bērniem ar dzirdes traucējumiem jāpalīdz saklausīt dažādas skaņas, kuras ir apkārtējā pasaulē. Pašiem viņiem to izdarīt ir grūti. Darbam bērnu dzirdes attīstīšanai iegādāti metodiskie materiāli, skaņu atdarināšanas ierīces, mūzikas instrumenti. Liels paldies par atbalstu jāsaka Latvijas Radio 2 darbiniekiem, kuru sagādātie ieraksti ļaus mūsu skolēniem iepazīt mūzikas instrumentu skaņas, dzīvnieku balsis, cilvēku emociju izpausmes – smieklus, elsas, gaviles.

Tā skaņu pasaule pamazām ienāk vārdzirdīga bērna izpratnē. Ja skolēnam šādi treniņi notiek pēc iespējas biežāk, daudzveidīgāk, viņš ar dzirdi iemācās šīs skaņas uztvert samērā labi. Tas dod iespēju drošāk justies, piemēram, uz ielas saklausot tuvojošās mašīnas troksni. ♦

SVEŠĀS ZEMĒS ESOT JAUKI: ARĪ NEDZIRDĪGIE ĪRIJĀ

Godīgi jāatzīst- tur labāk

✍ *Elīna Jefremova*

Šoreiz esmu jums nolēmusi pastāstīt par to, ka reizēm ilgi lolotus sapņus izdodas piepildīt, par spīti gadu skaitam.

Šīs intervijas galvenā varone būs Daciņa Zīle.

Viņa dzīvo Valmierā jau vairākus gadus. Un viņa man ir ļoti mīļa kaimiņiene, kuru pazīstu jau kopš savas bērnības.

Pirms vairākiem gadiem viņas jaunākais dēls aizbrauca laimes meklējumos uz Īriju. Tas nebija viegli, bet viņš to tur atrada. Izveidoja savu ģimeni, kurā 2007. gadā piedzima Daciņas ilgi gaidītais mazdēliņš Rūdis.

Kā jau mīļa vecmāmiņa viņa nespēja atteikt izpalīdzēt jaunajai ģimenei un devās pie savējiem uz viņu pašreizējo mītnes zemi.

Un tad Daciņa pēc vairāku mēnešu pavadīšanas Īrijā atbrauca uz Latviju paciemoties pie draugiem un pastāstīt, kā tad klājas jaunajos apstākļos tālumā no dzimtās zemes. Par to arī mana šeit piedāvātā saruna!

✎ Kur tu pašlaik dzīvo?

– Mana dzīvesvieta atrodas aptuveni 240 km no galvaspilsētas Dublīnas. Netālu ir tāda vieta Korķa.

✎ Nu tu vari salīdzināt, kur labāk patīk – Latvijā vai Īrijā?

– Skumīgi teikt, bet man godīgi jāatzīst, ka labāk dzīvot ir šajā svešajā zemē nekā savējā. Cilvēkam tomēr svarīgi, lai tiktu nodrošināts viss normālai dzīvei nepieciešamais. Tur tas notiek – gan man, gan pārējiem.

✎ Bet tur taču visu laiku līst!

– Šai ziņā Īriju ar Latviju grūti salīdzināt. Tur jau tagad ir tikai trīs gadalaiki, kā to nākotnē pareģo arī Latvijā. Ziemas nav! Īrijā viss ātri sāk zaļot. Bet tajā ir arī kaut kas

labs – tur ir visai paredzami laika apstākļi, piemēram, ja līst, tad visi zina – tas būs ilgi, un tad izdomā, ko vilkt mugurā, rēķinās ar to un nav nekādu problēmu, piemēram, ar līdzīgu nepaņemto lietussargu. Vienkārši jāseko vienmēr laika ziņām.

✎ Bet Latvijā taču mums arī labi. Vēl nav pagājuši visi tie septiņi treknie gadi, ko mums solīja...

– Apsolos noteikti atgriezties uz to pēdējo – vistreknāko! Bet pagaidām tur esmu vajadzīga savējiem, it īpaši mazajam Rūdītim.

✎ Vai tev tur kādreiz garlaicīgi nekļūst bez draugiem, savas ierastās vides Latvijā, Valmierā?

– Neatceros, ka tā būtu gadījies, vienkārši vēroju visu apkārt, pētu cilvēkus, ēkas, vietas, kur atrodos. Te ir daudz kā tāda, ko Latvijā ikdienā negadās redzēt. Piemēram, tik dažādas kultūras vērtības vienkopus sakoncentrētas, ka pāiet vairākas dienas, tās iepazīstot.

✎ Tu tikai, pētot kultūras, neaizmirsti pieskatīt mazo!

– Nē, tas nu gan nav iespējams, jo tas ir mans galvenais uzdevums tajā zemē. Mazulīti neaizmirstu nekad, lai kur būtu un ko skatītu.

✎ Tev taču Valmierā arī ir mazdēls un mazmeita. Kā ar tiem?

– Jā, te man ir Dāvids un Megija. Noilgojos jau ļoti pēc viņiem. Tagad, kad esmu Valmierā, izmantoju katru brīvo brīdi, lai varētu pabūt kopā ar viņiem.

✎ Tu esi bagāta! Vai tu to pati zini?

Jā, mani bērni un mazbērni – tā ir mana bagātība, visvērtīgākais manā dzīvē. Šajā tik skarbajā laikā ir ļoti svarīgi būt kopā ar savējiem. Tā ir laime. ♦

Sadziedāsim,
sadancosim, tiksīmies!

Šogad 7. jūnijā pl. 13
Smiltene

12. LNS pašdarbnieku
festivāls

Koncerts pilsētas Kultūras
centrā Smiltene, Gaujas ielā 1.

Visi laipni lūgti!

Īpašais sveiciens

*Ir katram vecumam savs jaukums,
Kad ilgi jau zem saules ietis –
Zaļš virmo pavasara plaukums,
Bet mūžs tik raibs, tik raibs kā zieds.*
Sirsnīgi sveicam Arvīdu Jāņkalni
lielajā dzīves jubilejā un novēlam
labu veselību, sportisku možumu.
Latvijas Nedzirdīgo sporta federācija

Pateicība

Ar pavasara ziedīņiem rokās
ļoti mīļi pateicos visiem, kuri mani
sveica 60. gada dzīves pavasarī:
LNS vadībai, Marutai Piterniecei,
Smiltenes biedrībai, Alūksnes,
Gulbenes, Balvu un Jaunpiebalgas
grupām un "Kopsoli".
Ar cieņu Dzintra Ligita Herbste

Īpašais sveiciens

Vitai un Aigaram Kamariem

*Starp dzīvības zvaigznēm daudzām
Nu vēl viena klāt, kas mirdz!
Lai sargā no pasaules vējiem
To vecāku mīlošā sirds.*

Sveicam ar dēla piedzimšanu!
Rīgas biedrības valde

INTEGRĀCIJA: VISVIEGLĀK RISINĀS KULTŪRĀ

Jolantai galvenā loma operas iestudējumā

Jautājumus uzdeva un atbildes organizēja Irīna Kristoforova

2. aprīlī saulainā pavasara dienā Rīgas 6. vidusskolā notika teātra izrāde, kurā piedalījās Mūzikas akadēmijas 1. kursa audzēkņi un mūsu talantīgā aktrise Jolanta Znotiņa. Šeit par to, kā viņa gatavojās šim priekšnesumam un kāds rezultāts...

Stāsta Marika Antonova, teātra režisore

☉ Kā radās iecere gatavot tieši šādu uzvedumu?

Iecere radās komponistam Mārim Lasmanim – viņš ir šīs bērnu operas autors. Ar komponistu sadarbojāties jau pagājušajā gadā, kad Raiņa vakarskolā iestudēju jubilejas uzvedumu ar melodeklamācijas grupu un skolas kori. Šim uzvedumam bija Māra Lasmaņa mūzika. Rudenī komponistu uzaicināju uz Nedzirdīgo dienas pasākumu Kongresu namā. Tad arī Māris Lasmanis pirmoreiz ieminējās par muzikālo pasaku „Iedomīgais sienāzītis” un aicināja mani veidot uzveduma režiju. Janvārī ieradās Mūzikas akadēmijā uz trīs mēnešu praksi, un galvenais uzdevums man bija kopā ar Mūzikas pedagoģijas 1.kursa studentiem iestudēt šo bērnu operu.

☉ Kā komplektējāt aktieru sastāvu, un kā tajā nokļuva mūsu Jolanta Znotiņa?

Aktieru sastāvu lielā mērā noteica Mūzikas akadēmija – tur tika nolemts, ka operu iestudēs pedagogu pirmais kurss un tas būs viņu ieskaites darbs diriģēšanā. Ideja iesaistīt uzvedumā kādu talantīgu vārdzirdīgu vai nedzirdīgu cilvēku man radās uzreiz. Tā kā operā liela nozīme ir mūzikai, nolēmu, ka labāk šoreiz aicināt vārdzirdīgu. Apspriedos ar studentiem – viņi piekrita sadarboties ar aktieri no malas, un tad bez šaubīšanās aicināju Jolantu Znotiņu. Esmu pārliecināta par viņas aktiertalantu, nopietno attieksmi un draudzīgumu. Ļoti priecājos, ka Jolanta piekrita. Viņa spilgti notēloja galveno – Sienāziša lomu. No sadarbības ieguvēji bija arī studenti. Viņiem Jolantas spējas bija liels pārsteigums.

☉ Kur vēl izrādīsiet šo uzvedumu un vai iepriecēsiet arī plašāku nedzirdīgo publiku?

Vispirms laikam jāpasaka, ka turpināšu studijas Čehijā. Mana prakse ir beigusies, uzdevums paveikts, un ir laiks atgriezties pie mācībām. Tātad operas „Iedomīgais sienāzītis” tālākais liktenis vismaz šobrīd ir Mūzikas akadēmijas Pedagoģijas nodaļas ziņā.

Gribētos uzvedumu rādīt arī skolās un bērnumos.

Foto: I. Immure

Ir doma jūnijā ar šo operu viesoties Kijevā. Pati pie uzveduma atgriezīšos vasaras beigās, lai kopā ar aktieriem un kori vēlreiz to samēģinātu un tad vismaz pāris reizes uzstātos plašākai bērnu auditorijai. Uzvedums noteikti ir domāts maziem bērniem, tādēļ meklēsim iespēju to rādīt bērnu darza bērniņiem un 1.-4. klašu skolēniem.

☉ Ja runājam par nedzirdīgajiem.... ?

Pilnīgi nedzirdīgam bērnam tas nebūs piemērots – mūzika ir pārāk maiga, ar balsi izdziedāta, uzvedumam ir klavieru pavadījums, tātad vibrācija nebūs jūtama. Ja uzstātos, piemēram, Valmierā vārdzirdīgiem bērniem, Jolantas tekstu varētu runāt zīmju valodā. Šobrīd viņa uzvedumā zīmju valodu nelieto, bet savu lomu tēlo ar kustībām, deju, izteiksmīgiem žestiem. Ja pieliktu teicēja paskaidrojumus zīmju valodā, vārdzirdīgiem bērniem varētu rādīt. Varētu rudenī pie tā piestrādāt. Valmieras skola, atsaucieties, ja jūs tas interesē!

☉ Vai pati esi apmierināta ar iznākumu?

Jā. Uzvedumu ļoti atsaucīgi uzņēma gan bērni, gan pedagogi. Pati esmu daudz iemācījusies, un lieli ieguvēji ir arī studenti – viņiem bija iespēja veidot uzvedumu bērniem, gūt pieredzi saskarsmē ar vārdzirdīgu cilvēku. Kļūdas, protams, ir. Tika dots maz laika, jo studenti ir pārslogoti. Gribētos vēl pastrādāt gan ar kori, gan ar aktieriem. Ceru, ka to varēs izdarīt septembrī. Tuvākie nākotnes nodomi? Mācīties, baudīt pavasari un vasaru.

Jautājumi Jolantai Znotiņai

☉ Vai uzreiz piekriti piedalīties šajā uzvedumā?

Vispār ātri... Sākumā padomāju, vai tikšu uz mēģinājumiem.

Tālāk lasiet 12.lpp.

Ko bērni domā par mīlestību

„Ja cilvēki tevi mīl, viņi tavu vārdu izrunās citādāk. Un tad to zini, jo no viņu mutes tavs vārds skan smuki!”

Bernards (4gadi)

„Mīlestība ir tas, kas ir ar tevi istabā, kad tu uz mirkli pārtrauc skatīt dāvanas un ieklausies.”

Roberts (5gadi)

„Mīlestība ir kā maza veca sieviņa un mazs vecs vīriņš, kas vēl arvien ir draugi un viens otru tik labi jau pazīst.”

Tomass (6 gadi)

„Kad tu kādu mīli, tu mirkšķini savas skropstas un no tevis lido daudz mazu zvaigžņu.”

Karīna (7 gadi)

„Kad manai vecmammai piemētās slimība un viņa nevarēja vairs noliekties uz priekšu, lai nolakotu sev kāju nagus, no tā brīža viņai tos vienmēr lakoja vecpaps. Arī pēc tam, kad viņam pašam rokās iemetās artrīts. Tā ir mīlestība.”

Rebeka (8 gadi)

„... kad tu kādam atdod lielāko daļu savus kartupeļu frī un viņam par to nekas nav jādod pretī.”

Kristīne (6 gadi)

„Mīlestība? Kad mammīte, vārot tētīm kafiju, pati vispirms drusciņ pagaršo, vai laba sanākusi.”

Dana (7 gadi)

„... kad tu pasaki puikam, ka tev patīk viņa T – kreklis un viņš pēc tam to nēsā katru dienu. Tā ir mīlestība.”

Noele (7 gadi)

No Latvijas Nacionālās bibliotēkas materiāliem atsūtīja: Māra Ruva

Mīlestība nav mūžīga

Ilze Kopmane

Regīnu Riziku zina daudzi nedzirdīgie, jo viņa bijusi ne tikai laba darba kolēģe tur, kur strādāja, bet arī redzama spoži izgaismota uz skatuves, TV ekrānā nedzirdīgo raidījumos, vadījusi LNS grupas darbu, bijusi Rīgas biedrības valdes locekle, joprojām ir LNS Domes locekle ar savu noteiktu spriedumu un vērtējumu.

Šoreiz saruna ar Regīnu pavisam citā, arī ļoti svarīgā jautājumā: kā izaudzināt labu cilvēku. Tātad par vēl vienu viņas nozīmīgo lomu Dzīves teātrī: Regīna – vecmāmiņa.

✿ Tu esi izaudzinājis trīs dzirdīgus bērnus. Kādi ir galvenie secinājumi, atskatoties tālākā pagātnē?

Galvenais, ko gribu teikt visiem tagadējiem un topošiem vecākiem, – neatdodiet ilgstoši savus bērnus prom no ģimenes, piemēram, dzirdīgajiem vecvecākiem uz laukiem, internātiem, bērnudārziem. Jo vairāk būsi ar viņiem kopā, jo viņi jūs labāk sapratis,

cienīs un neliegs savu uzmanību un rūpes vēlāk, kad būs tas nepieciešams. Ļoti svarīgi šajā ziņā ir tieši pirmie 6–7 mazā cilvēka dzīves gadi.

✿ Var teikt, ka tas ir mīlestības kopšanas jautājums?

Jā! Ja kopā nedzīvo, kā gan var raisīties abpusējās mīlestības jūtas? Mīlestība nav mūžīga, arī tā zūd, ja par viņu nerūpējas.

✿ Kā tas bija tavā ģimenē?

Ja par manu bērnību... vecāku tajā man ļoti pietrūka: deviņus mēnešus biju prom no mājām – dzīvoju internātā, jutos viena un pamesta. Droši vien tad dzima mana pārlicība un apņēmība – manā ģimenē būs citādi.

Bērniem dzimstot, savas darba gaitas centos izkārtot tā, lai vismaz pirmajos dzīves gados būtu ar viņiem kopā iespējami daudz. Strādāju par apkopēju, lai vairāk būtu mājās utt.

Visu darījām kopā ar bērniem, un tā arī viņi savā starpā cieši saauga. Līdz šodienai, kad, jau lieli būdami, visi ar ģimenēm draudzējas.

✿ Tātad par mazbērniem – kā tu piedalies viņu dzīvē, būdama vecmāmiņa?

Mūsu jaunās māmiņas

Vita ar Sāru

Laura ar Annu - Līzu

Mani bērni vairs nav manējie, katram sava ģimene, savas otrās pusītes, bērni... Bet man tagad ir mazbērni. Tie man ir tuvākie cilvēciņi, ko varu samīļot, lutināt, pažēlot.

❖ **Droši vien jau ne tikai mīļot un lutināt! Kā tas ir – būt nedzirdīgai vecmāmiņai dzirdīgiem mazbērniem?**

Bez šaubām, dzirdes trūkums man ļoti traucē, it īpaši tad, ja mazbērnu starpā izceļas kāds konflikts – strīdnieki meklē taisnību pie manis, katrs stāsta savu, bet, kā īsti bijis, to neesmu dzirdējusi. Tad parasti saku: puiši, jūs nedrīkstat meitenēm pāri darīt, puišiem jāpiekāpjas, jāpalīdz... Bērni saprot, ka nedzirdu, visu man parāda, lai saprotu. Zīmju valodu gan neesmu viņiem mācījusi.

❖ **Cik tev to pieskatāmo ir?**

Sešus mazbērņus esmu jau izauklējusi. Katru dienu viņus devos pieskatīt – kā uz darbu. Vecākie ir jau lieli un patstāvīgi savās jaunu cilvēku gaitās: Aldim – 18, Dainim – 14, Robertam 12, Elizabetei – 7. Pašiem savas iešanas – skola, golfs, teniss, dejošana „Dzintariņā” utt.

Pašlaik manā ikdienas aprūpē ir mazā Lienīte (2 gadi) un Matīsiņš (2mēneši).

Mani bērni vairs nav manējie, katram sava ģimene, savas otrās pusītes, bērni... Bet man tagad ir mazbērni. Tie man ir tuvākie cilvēciņi, ko varu samīļot, lutināt, pažēlot.

❖ **Cik bieži redzi visus kopā?**

Man jau skolu brīvlaikos izveidojas vesels uzraugāmo bērnu dārzs. Parasti bērnu vecāki atved savējos pie meitas Mārupē, kur viņai uzcelta māja, plašs pagalms, dārzs, baseins, šūpoles utt. Arī dēla bērni no Liepājas atbrauc, un otras meitas bērni tur klāt.

Jautri mums ir arī kopīgie svētki. Ziemassvētkiem dāvanīgas gatavoju ļoti savlaicīgi, lai tās būtu katram piemērotas. Daudz to sanāk, un gribas, lai katram tiek tieši kārotais.

❖ **Vai nav par grūtu? Tā tomēr ir liela ikdienas slodze, atbildība...**

Kamēr varēšu, palīdzēšu. Man jau ir arī brīvdienas – sestdienās, svētdienās un svētku dienās.

Vienīgi tagad mazāk piedalos sabiedriskā dzīvē, jo tas prasa daudz laika, lielu sasprindzinājumu, ko izjutu pavisam nesen – rīkojot Melodeklamācijas svētkus „Rītausmā”.

Nez vai ko tādu otrreiz uzņemt, kaut arī gandarījums par paveikto liels. Vēlreiz visiem paldies!

❖ **Bet kāds gandarījums ir tajā darbā, ko ieguldi mazbērnos?**

Viņi paši! Kad redzu izaugam labus cilvēkus. Jūtu viņu mīlestību, cieņu, uzmanību pret manām vajadzībām. Tā ir arī drošības sajūta, ka man palīdzēs, ka nebūšu nekad viena un pamestībā.

Tas ir prieks, ka mani bērni un mazbērni turas kopā, cits citam palīdz,

(Tālāk 10.lpp.)

Mūsu jaunās māmiņas

Lasiet interviju
nākamajā numurā!

Anda ar Annu un Sāru

Mairita ar
Merisu

Māra ar Samantu

Foto: No ģimenes arhīva

ka labi arī pret mani. Ir jauki būt savējo vidū. To novēlu visiem.

❖ Vai pie šīs vecmāmiņas slodzes

iznāk laika padomāt arī par citām nedzirdīgo cilvēku, LNS lietām?

Protams. Piedalos LNS Domes sēdēs, Rīgas rajona grupas biroja darbā, jādodomā un jālemj par visai būtiskām lietām. „Kopsoli” lasu, raidījumus, ziņas vēroju. Man ir savi secinājumi par visu. Uzskatu, ka joprojām nedzirdīgie ļaudis dzīvo informācijas badā, daudz ko nesaprot – sevišķi īpašumu lietās. Paraksta papīrus un zaudē visu tā, ka neko vairs nevar grozīt.

❖ Kāda būtu, pēc tavām domām, izeja?

Ir vēl vairāk jāraksta „Kopsoli”, jāskaidro uz vietas vienkāršā valodā par pensijām, mantošanas lietām, pa-

balstiem, darba un izglītības iespējām utt. Īsi, skaidri – kas, kam pienākas, ko darīt, lai saņemtu palīdzību.

Ne visiem ir datori, ne visi prot ar tiem rīkoties. Cita lieta – mobilie telefoni. Tie, var teikt, ir visiem, arī vecākiem cilvēkiem. Svarīgāko varētu izziņot pa tiem.

Jaunā paaudze jāiepazīstina ar LNS vēsturi, ar tiem cilvēkiem, kas daudz devuši biedrībai. Mēs viņus ātri aizmirstam, piemēram, A. Celmu, P. Timermani u.c. Vismaz „Kopsoli” biežāk pieminēt vēstures faktus – kaut vai īsumā. Muzeju regulāri pilnveidot.

Domāju, ka sabiedriski aktīvu, zināšu, darbīgu un izglītotu nedzirdīgo ģimenēs izaugs arī labi bērni un mazbērni, vienalga, vai viņi ir dzirdīgi vai nedzirdīgi. Un to taču vēlamies mēs visi, laižot savus bērnus pasaulē. ♦

NEDZIRDĪGIEM JAUNIEŠIEM – VESELĪGU DZĪVESVEIDU

👤 Ivars Kalniņš, LNJO prezidents

Latvijas Nedzirdīgo jauniešu organizācijas (LNJO) projekts „Nedzirdīgiem jauniešiem – veselīgu dzīvesveidu” ir iekļauts 2008. gada Rīgas domes Labklājības departamenta budžeta programmā „Sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām un veselības veicināšana”. Tā mērķis – veicināt nedzirdīgo jauniešu iesaistīšanos aktīvā sabiedrības dzīvē un gūt izpratni par savu veselību.

Uzmanības centrā izvirzīta noraidošas attieksmes veidošana pret smēķēšanu, alkoholismu, narkotiku lietošanu, kā arī veselīgas dzimumdzīves veicināšana.

LNJO projekta ietvaros veikta anketēšana tieši šajos jautājumos ar mērķi apzināt nedzirdīgo jauniešu veselības stāvokli, informācijas iegūšanas iespējas un vēlmes zināt par konkrētām veselības tēmām.

Anketēšanas norise

Anketās tika saņemtas atbildes no 135 nedzirdīgajiem un vārdzirdīgajiem jauniešiem dažādās Latvijas pilsētās un reģionos, lielākajā daļā – Rīgā. 15

jautājumi bija veidoti tā, lai netiešā veidā noskaidrotu nepieciešamo informāciju.

Nemot vērā jauniešu samērā zemo izglītības līmeni, jautājumi tika sagatavoti ļoti vienkāršā valodā, testa formā, kas atviegloja to aizpildīšanu.

Anketēšana notika skolās, dažādos pasākumos, LNJO birojā un ar e-pasta palīdzību. Nebija iekļauta personiska rakstura informācija par aizpildītājiem, izņemot viņu vecumu.

Respondenti pēc vecuma sadalījās četrās grupās: līdz 16 gadiem – 6%, 16-20 g. – 37%, 21-25 g. – 22% un 26-vairāk g. – 35%. Respondenti dažās anketas vietās izvēlējās sniegt vairākus atbildes variantus.

Rezultāti

Atklājās, ka 51% jauniešu labi orientējas jautājumos saistībā ar savu veselību, savukārt 46% daļēji, bet 3% atzīst, ka nezina vai neinteresējas par to.

Otrais jautājums bija: kas tieši traucē uzzināt par savu veselību. 39% sūdzas, ka tas ir zīmju valodas tulka trūkums, bet 28% atzīst, ka nesaprotot ārstu

skaidrojumu. Savukārt 25% nezina, kā vispār var uzzināt par savu veselību. Vairāki norāda uz laika trūkumu, bet daži optimisti atbild – nav problēmu.

Lai uzzinātu par veselību, 72% jauniešu par to jautājuši vecākiem vai radiem, 22% – draugiem, 25% devušies pie ārstiem, bet 16% informāciju lūkojuši sameklēt internetā vai avīzēs. 5% anketas aizpildītāju šī tēma vispār neinteresē. Viens atzīst, ka jautājis skolotājam.

Smēķēšana

Nedzirdīgo un vārdzirdīgo jauniešu kopienā smēķētāji ir tikai 28%, turpretī 58% nesmēķētāju, kamēr 17% atzīst, ka smēķējot tikai tusiņos un svētkos.

Jauniešu zināšanas par smēķēšanas kaitīgumu ir diezgan iepriecināšas: 84% aizpildītāju zina par to, turpretī 11% ne, bet 5% jauniešu par to neinteresējas.

Alkoholisms un narkotikas

Latvijā alkoholisms jauniešu vidū ir samērā augsts. Nav šaubu, tas attiecas arī uz nedzirdīgajiem jauniešiem.

(Tālāk 11.lpp.)

Anketu dati norāda, ka 23% jauniešu lieto alkoholu, bet 15% to noliež, tomēr 62% atzīst, ka alkoholu lieto ļoti retos gadījumos. Loģisks secinājums – 62% jauniešu tomēr lieto alkoholu.

Kā iemesli minēti: 56% jauniešu uzskata – ar alkoholu ir jautrāk, 14% jauniešu to lieto tāpat vien, bet 12% atklāj, ka to dara aiz garlaicības. 3% jauniešu atzīst, ka viņiem alkohols garšo.

Arī narkotiku lietošana Latvijas jauniešu sabiedrībā kļūst arvien aktuālāka. 94% nedzirdīgo jauniešu atbild, ka nav mēģinājuši nekādas narkotikas, bet 6% atzīst, ka ir. Nedzirdīgie jaunieši varētu slēpt patiesību, tāpēc anketā bija vēl viens jautājums: vai tev ir draugi, kas lieto narkotikas? Atklājās, ka 17% jauniešu ir tādi draugi, kas lieto narkotikas, bet 71% tādu nav. 11% nespēja atbildēt.

Dzimumdzīve

Mūsdienās jaunieši dzimumdzīvi sāk aizvien jaunāki, riskējot saslimt ar dažādām transmisīvām slimībām. Nav šaubu, nedzirdīgie jaunieši arī agri uzsāk dzimumdzīvi. 75% respondenti atzīst, ka ir nodarbojušies ar seksu, turpretī 20% neesot mēģinājuši – šāda aina atklājas respondentu – jauniešu grupā līdz 16 g. un 16-20 gadiem.

Nākošais jautājums bija vērsts uz viņu zināšanām par veselīgu seksuālo dzīvi. 79% atbild, ka zina, kas ir veselīga dzimumdzīve, bet 5% ne, savukārt 17% – nespēja atbildēt. Atklājās,

ka daudzi nav izpratuši, ko nozīmē veselīga dzimumdzīve, ar to saprotot tikai nodarbošanos ar seksu.

Informācijas nepieciešamība

Vajadzību pēc informācijas šajā jomā izteikuši 47% jauniešu, bet 43% to neuzskatīja par vajadzīgu. Nespēja vai neprata atbildēt 11%.

Kur tiek meklēta informācija par seksu? Jaunieši atbild tā: 51% to atrod avīzēs, žurnālos un TV; 42% uzzina no draugiem, 40% meklē internetā, bet 18% uzzina no vecākiem un radiem.

Nedzirdīgiem un vārdzirdīgiem jauniešiem vislabāk būtu iegūt informāciju viņiem saprotamā adekvātā formā – zīmju valodā. 58% jauniešu vēlas vairāk uzzināt par seksu un ar to saistītām slimībām, bet 57% vēlas uzzināt par veselīgu ēšanu, 19% par smēķēšanu un alkoholismu.

Citi vēlētos uzzināt zīmju valodā par pirmo medicīnisko palīdzību, sociālām problēmām, grūtniecību, vīriešu un sieviešu organismu, dažādiem vīrusiem, AIDS, vēzi, veselīgu vingrošanu u.c.

Secinājumi

Paveras samērā bēdīga situācija: gandrīz puse aptaujāto jauniešu nepietiekami pārzina savu veselību. Jaunieši šajā ziņā izjūt kā šķēršļus savas zīmju valodas tulka trūkumu un ārstu valodas neizpratni. Rodas jautājums: cik lielā mērā jaunieši ir informēti par savām tiesībām izmantot LNS Komunikācijas

centra zīmju valodas tulka pakalpojumus medicīnas iestādēs utml.

Alkohola lietošana nedzirdīgo un vārdzirdīgo jauniešu vidū ir samērā izplatīta. Šokē fakts, ka 56% jauniešu domā, ka alkohols dara dzīvi jautrāku. Tātad viņi neprot savu dzīvi padarīt interesantu un patīkamu bez šī kaitīgā ieraduma. Šai problēmai vajadzētu pievērst lielāku uzmanību un rast risinājumus.

Smēķēšanas un narkotiku lietošanas izplatība nav īpaši liela, tomēr smēķētāji mūsdienās kļūst aizvien jaunāki. Tā ir problēma, kas saistās ar informācijas trūkumu. Lai gan 84% jauniešu zina par smēķēšanas kaitīgumu, tomēr 47% izteikuši vēlēšanos zināt vēl vairāk.

Dzimumdzīvi uzsāk aizvien jaunāki jaunieši, un arī te cēlonis var būt zema informētības līmenis par veselīgu dzimumdzīvi. Vēlēšanos par to vairāk uzzināt zīmju valodā izteikusi liela jauniešu grupa – 58%.

Nepieciešama pēc iespējas plašāka informācija zīmju valodā. Tā varētu motivēt jauniešus kopt savu veselību, paplašināt zināšanas par netikumiem un dzimumdzīvi.

Starp citu, tēmu par veselīgu ēšanu jaunieši izvirza kā otro aktuālāko, kuru zīmju valodā viņi vēlas uzzināt. ♦

Foto: LNJO arhīva

Sākums 7.lpp.

Savu darbu kaut kā varēju apvienot ar mēģinājumu laiku. Mani ieinteresēja tas, ka uzvedumā ir opermūzika.

☉ **Kas šajā iestudējumā tev vislabāk patīk?**

Patīk galvenais varonis – iedomīgais Sienāzis. Ar viņu ātri sadraudzējos, jo saskatīju viņā līdzību ar sevi. Sienāzis aizraujas ar kaut ko jaunu, pēc tam ātri apnīk. Ar mani tāpat.

Ļoti priecājos, ka Marika piedāvāja man šo lomu, iespēju būt Mūzikas akadēmijā mēģinājumos un paskatīties no malas uz studentiem un pasniedzējiem. Mums ir ļoti labs un draudzīgs, pacietīgs komponists Māris Lasmanis. No studentu puses arī draudzīga attieksme. Tas ir galvenais, jo tad ir viegli strādāt.

☉ **Kas sagādāja visvairāk grūtību?**

Nav vienkārši saklausīt tekstus, kad dzirdīgie dzied, lai varētu tēlot līdzī. Spēlēju pēc izjūtas, un daudz man palīdzēja arī režisore Marika.

☉ **Vai esi apmierināta ar savu sniegumu šajā lugā?**

Nekad neesmu bijusi pilnībā apmierināta jebkādos uzvedumos, jo esmu vispār prasīga pret sevi. Man vienmēr liekas, ka varētu labāk. Varbūt tas tāpēc, ka neredzu sevi no malas. Ir labi, ka cilvēki saka komplimentus vai kritizē.

☉ **Ko tu pašlaik dari?**

Strādāju divos darbos. Dienā skanēju grāmatas, un tur ir brīvs darba grafiks, bet vakaros tīru biroju telpas. Šad tad asistēju pie stilistes reklāmas un modes žurnālā „Pastaiga” – kad vajag, mani izsauc. Uz īsu laiku strādāju par dekoratora asistenti lielveikala „Stocman” kampaņā *Trakās dienas*. ♦

Iepazīšanās

Tievā, gara (1,76) latvju meita (27g.), nedzirdīga, saimnieciska, moderna. Patīk dejot, ceļot, braukt ar auto. Ir tiesības. No puīša gaida mīļu seksu un turīgu skaistu kopdzīvi.

Rakstīt uz

DĀVINĀJUMS – DZIRDES APARĀTI PAR 100 000 LATIEM

Šogad SIA *Latvijas Mobilais telefons* dāvināja visiem Rīgas 218. bērnu dārza bērniem pašas modernākās FM klausīšanās ierīces kopā ar digitālajiem dzirdes aparātiem. Lielais ziedojums 100 000 latu apjomā ir ļoti būtisks šo bērnu dzīvē, jo aparāti ļauj viņiem skaidri sadzirdēt teikto un tādējādi iemācīties arī runāt, lasīt un rakstīt.

LMT prezidents Juris Binde „Mūsu uzņēmums vienmēr centies palīdzēt tiem, kam dzīvē neklājas viegli. LMT ir atbalstījis Bērnu klīnisko universitātes slimnīcu, uzņēmuma gādībā ir arī vairākas sociālās aprūpes organizācijas.

Sadarbībā ar Latvijas Bērnu dzirdes centru ir paveikts daudz labu darbu dzirdes jomas sakārtošanā valstī.

2006. gadā LMT ziedoja līdzekļus 26 kohleāro implantu iegādei visiem bērniem, kas uz to brīdi bija pieteikušies rindā.”

2007. gadā visas sertificētās dzemdību nodaļas Latvijā saņēma jaundzimušo dzirdes pārbaudes aparātu, jo ir īpaši svarīgi tās traucējumus atklāt jau agrīnā vecumā.

Savukārt šī gada dāvinājums ļaus risināt dzirdes problēmas bērniem ar mūsdienu metodēm.”

Latvijas Bērnu dzirdes centra

vadītāja Sandra Kuške norāda: „Dzīve ir komunikācija, un dzirde ir pirmais solis ceļā uz to. Mēs spējam atkārtot tikai to, ko esam sadzirdējuši un izpratuši kā teikto. Tāpēc LMT ziedojums tiem Latvijas bērniņiem, kuri izteikti smago dzirdes traucējumu dēļ apmeklē specializēto bērnodārzu Rīgā, ir ļoti nozīmīgs ieguldījums viņu dzīvē. Modernie dzirdes aparāti daudziem ļāvuši pirmo reizi skaidri sadzirdēt skaņas.”

Digitālais dzirdes aparāts teikto atšķir no fona trokšņiem. Valsts finansētajos analogajos aparātos tādas iespējas nav. Būtiski arī, lai šādus kvalitatīvus aparātus sāktu lietot pēc iespējas ātrāk, jo, tieši bērnam esot, cilvēka smadzenes spēj vislabāk iemācīties atpažīt un saprast dzirdēto. ♦

No interneta materiāliem

Iepazīšanās

Latvietis (48) vēlētos iepazīties kopīgai ģimenes dzīvei ar juridiski brīvu sievieti (40 – 50g.), var būt arī bērnu.

Gaidīs vēstuli: **A. Juhņa**
Dārza 3 – 6, Nākotne,
Jelgavas raj. LV - 3040

SMS – 29928750

SARUNA PAR TĒMU: CEĻŠ UZ MĀKSLU

Irīna Kristoforova

Nedzirdīgā māksliniece Oksana Baikova ir dzimusi Rēzeknē, tomēr jau ilgus gadus dzīvo Rīgā. Beigusi Rīgas 8. Raiņa vidusskolu un Rīgas Amatniecības skolu. Šogad viņa ar saviem darbiem piedalījās arī Daugavpilī notikušā nedzirdīgo mākslinieku izstādē.

Oksana Baikova šķiet no tiem cilvēkiem, kuru var saukt par dvēselisku, jūtīgu un sirsnīgu. Tās vērojams arī viņas gleznās. Par to stāsta gan izmantotās krāsas, gan sižeti, gan tas, kas tiek pateikts mākslas darbā.

Oksanas stāsts

Mūsu ģimenē auga trīs bērni (es un vēl divi mani brāji). Vecākais brālis arī beidzis Rīgas Amatniecības vidusskolas metālapstrādes nodaļu un strādā savā amatā kādā firmā. Viņam ir daudz pasūtījumu – gatavo kāpnes, sētas utml. – visu no metāla. Talantīgs viņš ir! Bet mazais brālītis vēl mācās 9. klasē. Dzīvē tā sagrozījās, ka esam bāreņi, dzīvojam bez vecākiem jau no pusaudžu vecūma. Tie bija grūti laiki, ko pat negribas atcerēties. Bēt ir tāds teiciens: kas grūtumu panes, tas vieglumu dabū. Uz to arī cēram.

Vai esi mācījusies kādā mākslas skolā? Kur tu apguvi gleznošanas prasmi?

Nē, neesmu mācījusies. Zīmēšanas prasmi apguvu no tēta agrā bērnībā, apmēram 7 gadu vecumā. Vēroju, kā tētis zīmēja dabas skatus, jūru, plavas, arī ielas utt. Tā pamazām sāku zīmēt kopā ar tēti, pēc tam arī gleznot, veidot kompozīcijas utt., apgūstot visu, kas attiecas uz šo mākslu.

Ko tev nozīmē darbošanās mākslas laukā, kas ir tās galvenās vērtības, ko tur gūsti?

Veidoju darbus, kas paliks aiz manis arī tad, kad nomiršu. Man vienmēr visur ir līdzī bločiņš, kas lēnām pildās ar idejām. Darbu vērtība nav sarežģītos zīmējumos, krāsu demonstrācijā, bet emocijās, ko izraisa gleznas. Vienalga, vai zīmēju priecīgas vai skumjas ainas, galvenais – lai tajās būtu jūtas no tā, kas piedzīvots, ko esmu ar sirdi izdzīvojusi.

Ko tu visvairāk glezno?

Tā noteikti ir daba. Man ļoti patīk zīmēt dabā. Kad es to daru, uzreiz jūtu vieglumu dvēselē.

Vai gleznošana prasa laiku?

Ja man vajadzīga vientulība, kāds brīdis, kad varu nedomāt par citiem, bet sajūst – visi ir prom, un es viena.

Vai esi piedalījusies kādā izstādē?

Jā, protams. Pirmoreiz tas bija Latviešu biedrības namā, kad LNS svinēja 80 gadu jubileju, pēc tam Rīgas Amatniecības skolā, kur toreiz mācījos. Manas gleznas bijušas redzamas arī citviet Latvijā, arī ārzemēs – Slovākijā. Gleznas ne tikai

ir izstādītas apskatei, bet tās arī pārdodu un kaut ko tā nopelnu.

Vai tu plāno mācīties mākslas skolā?

Par to pašlaik nedomāju. Man jau ir dabas dots talants. Manuprāt, tas ir svarīgākais, ja cilvēkam kaut kas tāds piemīt. Es daudz ko varu, daudz ko protu. Ir citi mākslinieki kuri beiguši mākslas skolas, arī augstskolas, bet pievilcīgus darbus radīt neprot – viņiem papīrs un krāsas stāv plauktā putekļos. Vai to kādam vajag?

Lai papildinātu savas zināšanas, es gan labprāt apmeklētu kādus kursus, lai apgūtu kaut ko jaunu, tādu, ko vēl neprotu.

Kas tev dzīvē liekas pats galvenais?

Nemelot, nesāpināt citus, palīdzēt. Tomēr neaizmirst arī par sevi. Notikumi – bēdas, pārdzīvojumi, prieki – tā ir pati dzīve kā vērtība. Kā saka: ➔

14. lpp.)

(Tālāk

Sākums 13. lpp.

„Man pieder viss, kas ar mani ir noticis, un to neviens man neatņems.” Protams, vēlētos izveidot ģimeni ar bērniem, dzīvot saskanīgi un pārticīgi, ko panākt ar labu darbu, interesanti atpūsties utt.

Vai tu pašreiz arī kaut kur strādā?

Jā, strādāju firmā „Keita”, kur ražo un eksportē modernus oriģinālus tērpus, katru atšķirīgu, nevis sērijveidā. Tāpēc arī ļoti dārgus, jo materiāls ir ļoti kvalitatīvs, darīnājums ar radošu maksliņiecisku pieeju. Ar to firma kļuvusi populāra un pārdod savu produkciju bagātiem cilvēkiem daudzās valstīs.

Ar darbu esmu apmierināta. Kolēģi draudzīgi. Veidoju piegriezumus tērpiem, izdomāju detaļas, zīmējumus utt. Mani ļoti interesē mode. Patīk pašai šūt. Galvenais – lai apģērbs nebūtu tāds kā veikalā vai redzams citām sievietēm mugurā.

Brīvajā laikā mājās pasējoju, veidoju kompozīcijas plānām šallēm. Tie ir darbi uz pasūtījumu. ♦

Boccia spēles

Elīna Jefremova

“Tālavas nedzirdīgo sports” sadarbībā ar Cēsu pilsētas domi organizēja Cēsīs Boccia sacensības.

Ja vēl nezināt, kas tas ir, tad īsumā paskaidrošu: šis sporta veids ir bumbu ripināšanas spēle, kas radīta, lai veicinātu invalīdu interesi par sportu un veselīgu dzīvesveidu, kā arī lai attīstītu loģisko domāšanu.

Šī interesantā spēle ātri vien iekaroja Rietumeiropu un nu jau dažus gadus, pateicoties SK „Tālavas NS” sadarbībai ar invalīdu organizāciju „Stars”, tā ir nonākusi arī līdz mūsu kluba Jaudīm un iekarojusi savu no-teiktu vietu sporta draugu sirdīs. Šai spēlei cilvēki ātri pieķeras tāpēc, ka noteikumi ir viegli un spēles gaitā rodas azarts. Spēles galvenais noteikums ir savākt pēc iespējas vairāk punktu. Kā tas izdarāms, šeit sīkāk nestāstīšu, jo izprast šīs spēles noteikumus pa īstam var, tikai pašiem tajās piedaloties.

12. aprīlī Cēsīs, „Pastariņa pamatskolā” pulcējās 45 cilvēki no visas Vidzemes.

Turpat uz vietas tika izveidotas 10 komandas, katrā pa trim spēlētājiem. Ivi-

Foto: E. Jefremova

etu ieguva komanda “Koka putni” (Marika Kļava, Jānis Martinsons, Jānis Cīrulis), II vietu ieguva „Blāzma” (Sandra Vanaga, Evita Zariņa, Voldemārs Rutks) un III vietu ieguva komanda no Valmieras „Banda” (Igoris Kurzenkovs, Aigars Skride, Jānis Goldšteins). Vēlreiz sirsnīgi apsveicam uzvarētājus!

Ar katru gadu par šo sporta veidu ieinteresējas aizvien vairāk un vairāk cilvēku. Šoreiz pirmo reizi Boccia sacensībās roku ievingrināja pārstāvji no „ŠaDa”, diemžēl viņi neiekļuva pirmajā trijniekā, bet piecniekā gan.

Jaunie dalībnieki atzina, ka spēle bija daudz vienkāršāka, nekā sākumā bija licies, taču bez loģiskās domāšanas un savu spēku pareizas novērtēšanas šeit neiztik. ♦

Zāles futbola čempionātā

Guntars Beisons

Zāles futbols jeb futzāle ir samērā jauns sporta veids Latvijas nedzirdīgo sportā, taču ātri iekarojis savu vietu ar pietiekamu komandu skaitu, lai varētu rīkot ikgadējo Latvijas nedzirdīgo čempionātu. Aprīļa beigās notika kārtējais čempionāts starp 5 komandām: RSK „Nedzirdīgo sports” komandas, Valmieras skola un komandas no Rēzeknes – Latgale 1 un 2.

Šoreiz jāsakā, ka visas komandas bija ļoti sagatavojušās, sportisti spēlēja aizrautīgi un uzrādīja labus rezultātus. To atzīmēja arī tiesnesis no Latvijas Futbola federācijas, sevišķi atzīmējot Valmieras komandu. Starp citu, šai komandai ir jau zināma starptautiskā pieredze un rūdījums, piedaloties sacensībās Slovēnijā (2007). Un, cerams, šogad arī tajās piedalīsies.

Finālā sacentās Valmieras skolas un RSK „Nedzirdīgo sports” – 1 komandas. Spēles aculiecinieki teic – nu viena traka spēle! Viens no labākajiem spēlētājiem – A. Beitiks (Valmiera) par noteikumu pārkāpšanu tika pat diskvalificēts. Rezultāts 6:2 liecināja par Valmieras skolas pārliecinošu uzvaru.

Rezultatīvākie vārtu guvēji:

Artūrs Vinogradovs – 24 vārti (Latgale – 1), Artūrs Beitiks – 18 vārti (VVBIS – AC), Kārlis Platācis – 12 (VVBIS – AC).

Sportisti turpinās treniņus, tāpat arī notiks sacensības ar dzirdīgo komandām. Šogad nākošais nozīmīgais notikums būs Lielās Māras balvas izcīņa zāles futbolā Rēzeknē gada nogalē – novembrī.

2010. gadā LNSF uzņemsies Eiropas nedzirdīgo zāles futbola čempionāta sarīkošanu. Tā kā jātrenējas, jāgatavojas, lai savās mājās startētu godam. ♦

VĒSTURES LAPPUSE: GALDA TENISS

Jadviga Bočkāne

Sākot rakstīt par šī sporta veida attīstību mūsu nedzirdīgo sporta dzīvē, interesanti ieklausīties, kā izsakās Vissavienības nedzirdīgo galda tenisistu izlases treneris J.Edels:

“No sākuma, kad saņēmu uzaicinājumu trenēt tenisistu izlasi, man bija grūti iedomāties, kā iespējams nopietni nodarboties ar cilvēkiem, kas zaudējuši dzirdi, jo tieši pēc skaņas, kas rodas, bumbiņai atsitoties pret raketes virsmu, spēlētājs nosaka bumbiņas griešanās raksturu, acumirkli izvēloties pretgājienu.”

Tomēr ar galda tenisū – ping-pongu (tā agrāk sauca šo sporta veidu) nedzirdīgie sāka nodarboties jau sen, apmēram no 1930. gada.

Katru gadu Valmieras skolā tika sarīkotas sacensības galda tenisā. Toreiz labākie spēlētāji **A.Celms, V.Cīrulis, Vilciņš, Skrīvelis, A.Jāņkalns, G.Briedis** un citi sacentās ar dzirdīgo skolām – Valmieras ģimnāziju, Valmieras Komerckolū, Jaunā Sarkanā krusta sporta sekciju. Pirmais sporta meistara nosaukumu ieguva **A.Celms**.

Interesanti atzīmēt, ka Laizānu skolas sacensībās 1. vietu izcīnīja 8.klases skolniece **V. Rimša**, pārspējot savus vienaudžus puīsus.

Arī Rīgā starp nedzirdīgajiem tenisistiem īpaši izcēlās **E.Laiviņš** kopā ar citiem – **N. Sproģi, D. Majorovu, O. Svīkeri, F. Vildi**.

1935.gada 14.aprīlī Rīgas Nedzirdīgo biedrības sporta sekcija tika uzņemta par biedri Latvijas Galda tenisa savienībā (L.G.T.S). Tas pavēra iespēju daudziem piedalīties dažādās dzirdīgo sacensībās un iespēju celt savu meistarību. Sacensībās nebijām pirmie, bet pēdējie arī ne.

Padomju gados galda teniss bija lielā cieņā un par sacensībām palicis daudz patīkamu atmiņu, jo bijušajā Padomju savienībā nedzirdīgo sportā mēs bijām šī sporta veida aizsācēji.

1955.gadā Rīgas pilsētas meistersacīkstēs galda tenisā 1.vietu un pilsētas čempiones titulu jauniešu – meiteņu grupā izcīnīja Rīgas skolas audzēkne **D.Zvanītāja**. Viņa nokļuva Latvijas jaunatnes izlasē, piedalījās PSRS jaunatnes meistersacīkstēs Rostovā pie Donas un tur ieguva 10.vietu. Tas bija lielisks panākums Dainas sporta biogrāfijā.

1958.gadā labākie sportisti piedalījās Viskrievijas Kurlmēmo biedrības meistersacīkstēs Jaroslavjā un ārpus konkursa guva spožu uzvaru, pie reizes arī sniedza citiem

Fotō: No muzeja arhīva

šīs spēles paraugstundu. Te radās doma par Vissavienības sacensību organizēšanu Latvijā.

Spožās uzvaras

Un tā gadu vēlāk ar Latvijas Kurlmēmo biedrības CV valdes atbalstu un valdes priekšsēdētāja vietnieka **J.Barisa** aktīvu dalību Latvijā notika pirmās oficiālās PSRS meistersacīkstes galda tenisā starp nedzirdīgajiem. Tās bija visos sīkumos pārdomātas un teicami organizētas. Piedalījās 58 dalībnieki (36 vīrieši un 22 sievietes) no 8 republikām – Krievijas Federācijas, Ukrainas, Baltkrievijas, Kazahijas, Lietuvas, Moldāvijas, Igaunijas un Latvijas. Jāpiezīmē, ka šīs nedzirdīgo meistersacīkstes ieņēma centrālo vietu sporta presē – laikraksts “Sports” trīs numuros ievietoja informāciju un fotouzņēmumus pirmajā lappusē.

Šajās sacensībās īpaši izcēlās Baltijas republiku sportistu meistarība galda tenisā, jo vīriešu finālā iekļuva 4 latvieši,

3 lietuvieši, 1 igauņis un 1 krievs; sieviešu finālā – 3 latvietes, 2 igauņietes un 1 lietuviete. Sieviešu vienspēlē visi gaidīja **D.Zvanītājas** uzvaru, bet notika negaidītais. Viņas konkurente un cīņubiedre **H.Vaivode (Klapote)** ar lieliskiem uzbrūkošiem sitieniem izcīnīja PSRS čempiones goda nosaukumu, balstoties uz sava trenera zelta padomu: “Uzbrukums ir labākā aizsardzība.”

Arī 3.vietā ierindojās mūsu pārstāve **Z.Žukauska**.

Vīriešiem vienspēlē par PSRS čempionu kļuva lietuvietis **V.Kavaliauskas**, trešajā vietā – **S.Rozenbergs**. Savukārt **D.Zvanītāja** un **Z.Žukauska** kļuva par čempionēm sieviešu dubultspēlē. Jauktajā dubultspēlē 1. vietu izcīnīja **Z.Žukauska** un **A.Celms**, 2.vietā – **D.Zvanītāja** un **S. Rozenbergs**. Lūk, tāds bija latviešu tenisistu triumfs! ♦

Turpinājums sekos nākamajā numurā

...man bija grūti iedomāties, kā iespējams nopietni nodarboties ar cilvēkiem, kas zaudējuši dzirdi, jo tieši pēc skaņas, kas rodas, bumbiņai atsitoties pret raketes virsmu, spēlētājs nosaka bumbiņas griešanās raksturu, acumirkli izvēloties pretgājienu.

Jubileja: Bagātais mūžs

LNS Goda biedram Arvīdam Jānkalmam maijā apritēja 90. dzīves gadskārta, ar ko viņu nesen LNS RH centrā sirsnīgi sveica LNS, LNSF, Rīgas biedrība un „Kopsoli”, draugi un cīņu biedri sporta gaitās, darbā, sabiedriskās gaitās.

Sirsnīgā pasākuma galvenie organizatori no LNSF bija parūpējušies par godināšanas, sirsnīgu un skaistu norisi – ar dzīves gaitu pārstāstu, sveicēju pakavēšanos atmiņās, kas saistās ar kopīgām gaitām. Bija daudz ziedu, LNS prezidenta uzruna, sveiciens no

„Kopsoli”, smeldzīgas dziesmas par dzīves nemainīgo skaistumu Irīnas un Dainas izpildījumā.

Arī šampanieša tosts un sarunas pie kafijas tases jaukā noskaņā, kuru galvenokārt radīja pats nīprais jubilārs. Viņu skatot, nevilšus nācās domāt par sporta svētīgo ietekmi cilvēka dzīvē. Par to liecina Arvīda – kaislīga sportista un sporta dzīves organizatora bagātais mūžs.

Novēlam Arvīdam vēl daudzus labus gadus kopā ar savu Onu un – arī mums LNS saimē.

„KS” preses dienests

Augstākā izglītība – bez tulka

Visi nedzirdīgie studenti zina, cik grūti iztikt bez tulka, studējot augstskolā. Dažiem izdodas oficiāli vai neoficiāli tikt pie šī palīga, kas tulko lekcijās, ieskaitēs utt., bet ja nu rocība (finansu stāvoklis) neļauj to algot?

Tomēr ir kāda iespēja tikt uz priekšu zinību ceļā arī bez tulka palīdzības (vai vismaz lielākoties – bez viņa). Un tā ir tālmācība jeb e – studijas visdažādākās specialitātēs.

Kā saprotams no nosaukuma, šīs studijas notiek ar interneta palīdzību. Tātad nepieciešams dators ar interneta pieslēgumu. Mācību materiālus augstskola piesūta pa e – pastu.

Studiju režīms ir brīvāks, taču šādas mācības var veikt tikai stipras gribas, mērķtiecīgi cilvēki. Protams, ar labām latviešu valodas zināšanām un datorprasmi. Kontroldarbus un ieskaites jāraksta uz vietas.

E – studijas pieejamas: Latvijas Universitātē (www.lu.lv), Biznesa augstskolā „Turība” (www.estudijas.lv), Latvijas Lauksaimniecības universitātē (www.llu.lv) un Rīgas Tehniskajā universitātē (www.internet-uni.lv).

Līdzjūtības

Tu aizgāji, bet ne tik tālu – caur ziediem un vēju skaņ atmiņu bals.

Izsakām dziļu līdzjūtību Sarmītes ŠEMIOTES tuviņiem, viņai aizejot mūžībā.

Latgales priekšpilsētas grupa

Vēl gribējās dzīvot, vēl daudz ko veikt...

2008. gada 6. aprīlī Dieva mierā aizgājusi draudzes tulsks Sarmīte ŠEMIOTE.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Sarmītes meitām ar ģimenēm skumju brīdī, māmiņu – vecmāmiņu mūžībā aizvadot.

Ev. Lut. Rīgas nedzirdīgo draudze

Pateicība

Sakām visdziļāko paldies tiem, kas skumju brīdī bija kopā ar Sarmītes ŠEMIOTES tuviņiem, viņu mūžībā aizvadot.

Sarmītes meitas: Sigita un Iluta

Sēru vēsts

Viktors LAPUNOVŠ

05.12.1927 – 03.04.2008

Rīgas biedrība

Galvenā redaktore: Ilze Kopmane

Datormakets: Irīna Krištoforova

Lina Nemerova

Kurš neiet uz priekšu, iet atpakaļ.

Latviešu sakāmvārds

Nākamais numurs 15. jūnijā

2008. gadā laikraksta „Kopsoli” izdošanu

finansē Rīgas Dome

Mīli sveicam

Lai vēl daudz skaistu svētku brīžu kopā ar savējiem! Augstu laimi un prieku jums, cienījamie gaviļnieki!

~90~

10.VI Jānis SKUJĒNS, Valmieras

~85~

3. VI Bierants DREIŽIS, Liepājas
23.VI Rūdolfs KAKTIŅŠ, Rīgas

~80~

13.VI Vera LAUERSONE, Rīgas
29.VI Margarita MARTINSONE, Valmieras
30.VI Vitālijs PIVINS, Rīgas

~75~

10.VI Veronika VAGALE, Rēzeknes
17.VI Olga OZOLA, Smiltenes

~70~

2. VI Feodora KALVĪTE, Rēzeknes
2. VI Oļegs KUDOJAROVŠ, Rīgas
6. VI Inta VEIDEMANE, Rīgas
6. VI Jānis PRIEDĪTIS, Rīgas
8. VI Valentīna GOŽEVITA, Rīgas
11.VI Pēteris LOGINS, Rīgas
24.VI Reģīna MIZERE, Rēzeknes

~65~

4. VI Daina GRUZDIŅA CĪRULE, Rīgas

~60~

14.VI Zinaīda GAVRIĻUKA, Rīgas
23.VI Valdis KRAUKLIS, Rīgas

~55~

26.VI Vladimirs SEROVŠ, Valmieras

~50~

4. VI Līga ABAKOKS, Rīgas
11.VI Kira SKAČKOVA, Rīgas
12.VI Andrejs MANIKS, Rīgas